

**Hørings svar - EU-regler - Ungdomskriminalitet -
Straffuldbyrdelseslov, detailregler**

33. Vold - Betinget straf - Konfliktråd
34. Grov vold - Strafnedsættelse
35. Vold - Betinget dom med tillægsbøde
36. Samfundstjeneste - Vold mod politiet - Epilepsi -
Spørgsmål om anvendelse af § 245 ved spark i ansigtet
37. Samfundstjeneste - Vold
38. Vold - Knivstik - Betinget straf - Glimt fra det retsliv,
der aldrig kommer i Ugeskriftet
39. Samfundstjeneste - Vold
40. Vold, bl.a. mod offentligt ansatte - Kombinationsdom -
Ung alder
41. Grov vold - Nødværge - Exces - Beviser
42. Betinget straf - Vold
43. Grov vold i retten - Betinget straf - Ung alder - Straf-
nedsættelse
44. Samfundstjeneste - Vold mod politiet - Konfliktråd

LANDSFORENINGEN AF BESKIKKEDE ADVOKATER

Postbox 1051
1007 København K
Telefon 3311 7522
Telefax 3332 4775

Landsforeningens bestyrelse:

Thomas Rørdam
formand, København

Bent Holmberg
næstformand, Aalborg

Michael Abel
Holbæk

Karen Marie Dyekjær
Esbjerg

Hanne Gullitz
Århus

Poul Jost Jensen
Glostrup

Mogens Juhl
Odense

Mette Lauritzen
København

Ansvarshavende redaktør:

Elsebeth Rasmussen

Oplagstal: **1090**

Formandens adresse:

Postbox 9017, 1022 København K

Telefon 3312 4540
Fax 3393 4540

Efter ønske fra medlemmerne skal foreningens høringssvar offentliggøres fra tid til anden. Der følger derfor en række på de følgende sider.

Heldigvis blev foreningen ikke anmodet om at udtale sig om de senest foreslåede ændringer af udlændingeloven. Her var det vigtigere for Indenrigsministeren at handle forslagene af med regeringspartneren end at indlede høringer, inden lovforslaget blev fremsat for Folketinget.

Også Folketingets Retsudvalg besluttede, at lovforslaget skulle behandles med en forskrækkelig hast, således at der heller ikke i perioden mellem at lovforslaget var fremsat og Retsudvalget ville skrive betænkning, blev megen tid til, at forskellige sagkyndige organer kunne udtale sig.

Det eneste lyspunkt ved sådan lovjaskeri er, at det efterfølgende giver dejligt meget arbejde til domstolene og advokaterne. Nu skal der tilsyneladende bruges megen kraft og energi på at finde et fornuftigt leje for frihedsberøvelse af udlændinge, der ikke har begået noget strafbart, eller kun har begået bagatelkriminalitet, der normalt ikke ville føre til frihedsstraf. Da ikke alle instanser er lige hurtige til at opfange signaler fra de højeste instanser, kan man måske forestille sig, at Højesteret i en længere periode skal afsige en række kendelser, indtil et for alle forudsigeligt leje er fundet. Man husker problemerne med en forhastet lov om udvisninger.

Hørings svar – EU-regler – Ungdomskriminalitet – Straffuldbyrdelseslov, detailregler.

Foreningen har været hørt over en række spørgsmål i forbindelse med udkast til regler affødt af den tiltagende EU-harmonisering.

I nedennævnte 5 sager har foreningen ved breve af 13/2, 15/3 og 29/3 d.å. svaret, at udkastene ikke gav anledning til bemærkninger.

- Styrkelse af de strafferetlige rammer med henblik på bekæmpelse af hjælp til ulovlig indrejse og ulovligt ophold.
- Indførelse af anden fase af tilskyndelses-, udviklings-, uddannelses- og samarbejdsprogrammet for aktørerne inden for retsvæsnen.
- Ændring af vedtægten for Europols personale.
- Tilpasning af vederlag og tillæg for Europols ansatte.
- Forslag til rådsafgørelse om indførelse af en ordning for særlig retskemisk profilanalyse af syntetisk narkotika m.v.

Landsforeningen blev ikke hørt, men har fundet anledning til at henvende sig til Justitsministeriet den 16/3 2001 som følger:

Vedrørende rapport om ungdomskriminalitet, Justitsministeriets j.nr. 2000-730-253.

Justitsministeriet har i februar 2001 anmodet en række myndigheder og organisationer m.v. om en udtalelse vedrørende ovennævnte rapport.

Landsforeningen er ikke blevet hørt, men er bekendt med det svar, Advokatrådet har afgivet den 22. februar 2001.

I forbindelse med fortsatte initiativer på området vil Landsforeningen meget gerne høres.

Med venlig hilsen

Thomas Rørdam

- oo0oo -

I hørings svar af 22/2 2001 udtalte Advokatrådet bl.a.:

"Advokatrådet kan tiltræde ekspertgruppens vurdering, hvorefter de bestående indgrebsmuligheder over for lovovertrædere mellem 15 og 18 år i de fleste tilfælde er tilstrækkelige. Som ekspertgruppen finder Advokatrådet, at fastholdelse af de pågældende unge i videre omfang er nødvendigt dels af individualpræventive grunde, dels for at fremme mulighederne for resocialisering.

...

Advokatrådet har noteret sig mindretalsudtalelsen i rapporten side 148 - 150. Det kan ikke undgå at gøre indtryk, når mindretallet finder (side 148), *"at det ved vurderingen af behovet for flere nye initiativer er beklageligt, at en række initiativer med samme sigte endnu ikke har haft mulighed for at fungere i praksis, så deres virkning på de kriminelle unge kan vurderes."* Det samme gælder mindretallets fremhævelse af, at flertallets forslag kan indebære, at sociale institutioner belastes af klienter, der i visse tilfælde ikke har evne/vilje til at medvirke i et socialt udviklingsforløb. På sidstnævnte punkt finder Advokatrådet imidlertid, at det, som anført af ekspertgruppens flertal, er væsentligt, at ordningen fremtræder som et "tvangsmæssigt" tilbud, som principielt fastholder i anbringelses- og behandlingsforløbet også de modvillige unge.

Ikke mindst på baggrund af mindretallets bemærkninger om manglen på erfaringsgrundlag med hensyn til en række nyligt tagne initiativer er det efter Advokatrådets opfattelse ønskeligt, at der - inden lovgivningsinitiativer tages på dette område - indhentes materiale, som muliggør en nærmere vurdering af de projekter og tiltag, som nævnes i mindretalsudtalelsen."

Landsforeningn har den 16/3 d.å. svaret på høring om påtænkte ændringer vedr. Kriminalregisteret:

Vedrørende udkast til bekendtgørelse om behandling af personoplysninger i Det Centrale Kriminalregister (Kriminalregistret), sagsnr. 2000-965-0179.

Ved skrivelse af 1. februar 2001 har Justitsministeriet anmodet Landsforeningen om en udtalelse vedrørende ovennævnte bekendtgørelsesudkast.

Sagen har været behandlet på et bestyrelsesmøde i Landsforeningen den 13. marts 2001.

Landsforeningen har ikke bemærkninger til den rent tekniske udformning af bekendtgørelsen, herunder at visse dele fra den tidligere bekendtgørelse henskydes til de tilknyttede bilag for at opnå ensartethed i bekendtgørelsens opbygning.

Med hensyn til udkastets § 38 er det Landsforeningens opfattelse, at denne bestemmelse er alt for vidtgående.

Bestemmelsen indebærer således eksempelvis, at en person, som i en ung alder har begået en overtrædelse af straffelovens § 232 (blufærdighedskrænkelser) i forhold til en jævnaldrende risikerer resten af livet at blive udelukket fra beskæftigelse indenfor et ganske stort beskæftigelsesområde. Det må nemlig forventes, at når en arbejdsgiver har mulighed for at få oplyst, om en person er straffet for overtrædelse af de bestemmelser, der angives i § 38, så vil arbejdsgiveren også gøre brug af denne adgang, og en nægtelse af at give oplysningen, vil utvivlsomt blive fortolket således, at der er forstraffe af det nævnte indhold.

Det er derfor Landsforeningens opfattelse, at bestemmelsen bør begrænses i hvert fald for så vidt angår situationer, hvor der er tale om en meget gammel afgørelse, uden at der senere er kommet nye afgørelser til.

Efter Landsforeningens opfattelse bør der ligeledes ske en begrænsning med hensyn til gerningsmandens alder på gerningstidspunktet, således at de tidsfrister, der er angivet i § 11, stk. 2, skal være gældende for handlinger begået af personer under 18 år.

Andre begrænsninger kan også overvejes.

Landsforeningen skal derudover bemærke, at det er vanskeligt at se begrundelsen for bestemmelsen i § 38, stk. 4, når henses til, at den pågældende jo er bekendt med, om han tidligere er straffet. Stk. 4 bør derfor udgå.

For så vidt angår § 38, stk. 3, foreslår Landsforeningen, at det oplyses, efter hvilke regler, en uberettiget videregivelse af oplysningerne kan straffes.

Som det fremgår, har Landsforeningen ikke været i stand til at afgive høringsvar indenfor den frist, Justitsministeriet har fastsat. Landsforeningen må meget beklage, at Justitsministeriet har fastsat en så kort høringsfrist som sket, uden at der tilsyneladende foreligger en saglig begrundelse for det. Det er således ikke oplyst, at betækningsudkastet skulle være af speciel hastende karakter. Landsforeningen henleder i øvrigt Justitsministeriets opmærksomhed på, at det er vigtigt, at et kollegialt organ som Landsforeningen får en rimelig høringsfrist, idet Landsforeningens bestyrelse arbejder således, at man mødes med jævne mellemrum og behandler de sager, der foreligger. Det er ikke hensigtsmæssigt, at høringsager sendes ud i skriftlig votering, da det forringer mulighederne for en optimal behandling af høringen. Tilsvarende

forhold gør sig utvivlsomt gældende i forhold til andre hørte myndigheder og organisationer m.v.

Landsforeningen har konstateret, at Justitsministeriet på det seneste har iværksat en række høringer med meget - og uacceptabelt - korte høringsfrister. Der henvises i den forbindelse til vedlagte oversigt.

Landsforeningen må kraftigt opfordre Justitsministeriet til i fremtiden at sikre, at høringsfristerne bliver af en sådan længde, at en forsvarlig behandling af sagerne kan finde sted. Landsforeningen skal i den forbindelse foreslå, at Justitsministeriet i tilfælde, hvor man undtagelsesvis finder det nødvendigt at fastsætte en særlig kort høringsfrist, angiver en begrundelse for den korte høringsfrist.

Kopi af denne skrivelse med bilag er samtidig hermed sendt til Folketingets Retsudvalg.

Med venlig hilsen
Thomas Rørdam

Endelig har Landsforeningen været hørt om ca. 80 udkast til bekendtgørelser, cirkulærer, vejledninger og følgeskrivelser, som skal træde i stedet for en række nugældende regler i Kriminalforsorgens Blå Regelsamling, som følge af at den nye straf fuldbyrdelseslov træder i kraft den 1/7 d.å. Høringsskrivelsen af 5/4 d.å. er på 12 sider, hvoraf der meddeles en række uddrag:

....

Bekendtgørelse om iværksættelse af fængselsstraf, idømt forvaring og forvandlingsstraf for bøde (iværksættelsesbekendtgørelsen). Bil 8.

Udgangspunktet for straffe under 5 år er åbent fængsel. Der gælder efter udkastets § 5 imidlertid en særregel om hurtig anbringelse af voldsdømte. Kan disse ikke modtages inden 30 dage, skal der så vidt muligt skaffes plads i et andet åbent fængsel eller, hvis straffen ikke er på over 6 måneder, et arresthus eller Københavns Fængsler.

Landsforeningen bemærker, at der er afgørende forskelle på at afsone straffe i åbne fængsler og i arresthuse, hvoraf en del af sidstnævnte stadig er fra 1800-tallet med små utilstrækkelige celler, hvis bygningsmæssige indretning primært er præget af ønsket om at holde den indsatte afsondret dels fra omverdenen, dels fra medindsatte, ligesom fællesarealer, mulighed for arbejde og adgang til fri luft samt besøgsmuligheder kan være utilstrækkelige. Landsforeningen er opmærksom på, at det er et politisk – og ikke sagligt – ønske, der ligger bag, at voldsdømte skal afsone særligt hurtigt, men finder ikke, at grænsen for, at man ved pladsmangel skal kunne overføres til

arresthus, bør være så høj som 6 måneder. Den bør efter foreningens opfattelse ikke overstige 60 dage.

Fristerne for indkaldelse er normalt på mindst en måned, i voldssager eller sager med kombinationsdom m.v. dog kun mindst 10 dage. Endelig kan indkaldelse desuden ske med en frist på mindst 10 dage i tilfælde, hvor den dømte har overtrådt vilkår for betinget dom, herunder vilkår om samfundstjeneste, hvor der er truffet afgørelse om ubetinget fængselsstraf.

Det forekommer ikke umiddelbart rimeligt, at der kun er et varsel på mindst 10 dage ved afsoning af kombinationsdomme. Foreningen er naturligvis opmærksom på, at det kan være hensigtsmæssigt, at den ubetingede del af straffen afvikles for at komme i gang med et eventuelt forsorgsarbejde ved den betingede del af dommen. Men 10 dage er en klart uhensigtsmæssig kort frist til at få ordnet eventuelle arbejdsmæssige eller familiemæssige forpligtelser. De voldsdømte kan i nogen grad på forhånd indstille sig på, at indkaldelse sker hurtigt, men ingen ved jo på forhånd, hvornår domstolene finder en kombinationsdom formålstjenlig.

§§ 27 - 28 i cirkulæret omhandler prioriteringen af de dømte. Det siger sig selv, at varetægtsfængslede går forud for domfældte på fri fod, at man af hensyn til klart tilkendegivne politiske ønsker prøver at overholde en 30-dages frist for voldsdømte, og at den med den lange straf eller med den personfarlige kriminalitet går forud for de øvrige. Rækkefølgen i prioriteringen efter §§ 27-28 er ikke ganske klar, men tilsyneladende går voldsdømte på fri fod forud for varetægtsarrestanter.

Landsforeningen skal gøre opmærksom på, at et sagligt, menneskeligt hensyn taler for, at man ubetinget prioriterer de, der forudgående har siddet over 3 måneder i almindelig varetægtsarrest, eller over 2 måneder i isolation forud for alle andre kategorier, når man skal opstille en liste over, hvem der hurtigt skal anbringes i en afsoningsinstitution, medmindre der kun er 30 dage tilbage af den tid, der skal afsones, jfr. udkastets § 31.

Stk. 5 i § 28 bestemmer:

"En dømt skal normalt endelig modtages forud for andre dømte, hvis

1) den pågældende i forbindelse med betinget dom er idømt ubetinget fængselsstraf ..."

Det er heller ikke her helt klart, hvilke kategorier kombinationsdomme skal gå forud for. En ordning som den foreslåede bør under ingen omstændigheder være til skade for varetægtsanbragte, der skal overføres til afsoningsanstalt.

Bekendtgørelse om udsættelse med fuldbyrdelse af fængselsstraf og om den administrative behandling af sager om benådning (udsættelses- og benådningsbekendtgørelsen). Bil 10.

En ansøgning er normalt indgivet rettidigt og dermed med opsættende virkning, hvis den er modtaget senest 20 dage før datoen for fremmøde til afsoning, i voldssager, sager med kombinationsdom, eller vilkårsovertrædelse i forbindelse med samfundstjeneste eller betingede domme, hvor man jfr. ovenfor kunne indkalde med 10 dages varsel, er fristen dog 7 dage før fremmøde, altså reelt kun 3 dage.

Jf. bemærkningerne ovenfor til iværksættelsesbekendtgørelsen, bil 8 skal foreningen henstille, at fristerne for ansøgninger med hensyn til kombinationsdomme er de normale og ikke som voldssager og vilkårsovertrædelser. Klagefrister på 3 dage, henholdsvis 3 hverdage, er ikke tilfredsstillende. Mange af de domfældte er ikke i stand til selv at affatte en klage. Er det noget, der kræver tolkebistand for at forstå for andre, hvad klagen skal gå ud på, kan det vanskeligt nås inden for så kort tid. En stor del af Kriminalforsorgens klientel består af sådanne ressourcetsvage personer.

Det tilhørende **Cirkulære om udsættelse ...**, bil 11 foreskriver bl.a., at man i forbindelse med benådningssøgninger skal indhente en udtalelse fra den dømmende ret og vedkommende statsadvokat. Er fængselsstraffen idømt ved landsret eller Højesteret, indhentes der dog kun en udtalelse fra statsadvokaten.

Hvis benådningssøgning indgives umiddelbart efter dommen og med de samme grunde, der allerede er påberåbt af domfældte under retssagen, har det naturligvis ikke noget formål at høre de højere retsinstanser. Det kunne imidlertid overvejes, om det ikke i visse tilfælde kunne være en fordel ikke blot at høre anklagemyndighed, men også retten. Særligt hvis nye oplysninger blev forelagt eller indkaldelse til afsoning skete lang tid efter dommen, kunne man forestille sig, at retten ville se mildere på en benådningssøgning end statsadvokaten.

Den tilhørende **Vejledning om udsættelse ...**, bil 12 fremhæver en række bestemmelser, herunder voldssager og som noget nyt straffelovens §§ 241 og 249 i trafikforhold, hvor det vil være særligt vanskeligt at opnå udsættelse.

Foreningen bemærker, at man må gøre sig klart, at rigoristisk administration af reglerne om udsættelse allerede nu fører til en del ankesager, hvis hovedformål er at give den domfældte mulighed for at ordne presserende familiemæssige og arbejdsmæssige forpligtelser. Jo flere kategorier der medtages i vejledningen som tilfælde, hvor det er umuligt eller meget vanskeligt at opnå udsættelse, jo flere ankesager.

Efter almindelig erfaring vil det forhold, at man mister sit arbejde, fordi man ikke kan få en fornuftig og rimelig tid til at afsone straffen, der jo i voldssager typisk er kortvarig, være en ret direkte årsag til, at mange kommer ud i en social deroute. Myster man sit job, begynder man at drikke mere. Drikker man mere, vil der alt andet lige være større sandsynlighed for nye voldssager.

Ved fristberegningen for opsættende virkning anføres det i vejledningen, at ved postforsendelser anses brevet under normale omstændigheder for at være kommet frem til den pågældende den første hverdag efter indlevering til postforsendelse.

Det er nok, henset til de korte frister i voldssager, at have for høje tanker om postvæsenets effektivitet, hvortil kommer, at det er et velkendt fænomen i større politikredse som København, at postforsendelsen med central indsamling og frankering af post kan føre til, at posten forsinkes en dag i forhold til det tidspunkt, brevet er dateret. Dette kan undertiden være vanskeligt at afdække.

.....

Bekendtgørelse om udelukkelse fra fællesskab i fængsler og arresthuse, herunder anbringelse i observationscelle m.v. Bil 41.

Landsforeningen bemærker, at isolation er lige belastende, hvad enten det drejer sig om domstolenes imødekommelse af politiets begæring af efterforskningsmæssige grunde eller Kriminalforsorgens egen udelukkelse fra fællesskab. Under selve straffesagen er der i dag fastsat visse tidsmæssige rammer, hvortil kommer, at isolationen skal ophøre, senest når der er faldet endelig dom vedrørende skyldspørgsmålet. Der er hverken i straffuldbyrdelsesloven eller den tilhørende bekendtgørelse fastsat sådanne rammer, og i praksis har der været eksempler på årelange isolationer af flugttuede personer.

Det er efter foreningens opfattelse ikke tilstrækkeligt, at der i loven er fastsat et skånsomhedskriterium, der er meget elastisk, eller at der i bekendtgørelsen er fastsat korte tidsmæssige frister for, hvornår den fortsatte udelukkelse fra fællesskab skal tages op til eventuel revurdering. Man kan meget vel forestille sig, at afgørelsen vil blive noget rutinepræget, hvis man de foregående 50 uger har fundet, at isolationen skal fortsætte.

Foreningen finder, at et så væsentligt indgreb i den indsattes rettigheder bør være undergivet domstolsprøvelse efter regler svarende til retsplejelovens, således, at der af retten fastsættes frister for revurdering, hvis den begærede ophævelse af udelukkelse fra fællesskab ikke imødekommes. Den maksimale længde af disse frister bør reguleres i loven.

.....

Vejledning om anbringelse af dømt i institution m.v. uden for fængsel eller arresthus. Bil 61.

Det hedder i pkt. 11 om samtykke:

"Det er en forudsætning for beslutning om anbringelse, at den dømt har givet samtykke. Der er dog i helt ekstraordinære situationer mulighed for at fravige denne bestemmelse. Som eksempler på sådanne situationer kan nævnes følgende:

.....

2) Socialforvaltningen og kriminalforsorgen foreslår, at en afsoning skal foregå i en af de sikrede afdelinger for unge, men den surrogatfængslede unge og dennes forældre vil ikke give samtykke. De sociale myndigheder har truffet beslutning om, at et sådant længerevarende ophold skal gennemføres – uanset udfaldet af retssagen – som en nødvendig socialpædagogisk observation og afdækning af den unges behandlingsbehov. Der vil efter en konkret vurdering kunne træffes afgørelse om anbringelse uden samtykke, således at det så vidt muligt kan undgås, at en strafbestemt frihedsberøvelse i fængsel eller arresthus bliver efterfulgt af en administrativ bestemt frihedsberøvelse i en sikret afdeling."

Landsforeningen ønsker at gøre opmærksom på, at institutionsmiljøet på de sikrede afdelinger bliver et helt andet, hvis man kan anbringes der uden samtykke. Udbygning af eksisterende faciliteter eller indretning af nye institutioner sker undertiden i ældre uhensigtsmæssige bygninger, som f.eks. den tidligere sikringsanstalt ved Nykøbing Sjælland. Udover at nærhedsprincippet fraviges, således at det bliver vanskeligt for den unge at opretholde kontakten med familie, medmindre de råder over bil, er forholdene lige så lidt egnede til anbringelse af unge, som de tidligere var til de svært psykotiske. Lokalerne er lige så små og forkrampede som tidligere, nu er der blot yderligere kommet store stålhegn til, så man skulle tro, at det var en afdeling for farlige personer. Her anbringer man også surrogatanbragte, der alene sigtes for berigelseskriminalitet og ikke har begået personfarlig kriminalitet.

En del socialpædagoger beklager udviklingen og overvejer at søge væk fra institutionerne med deres nye opgaver. Landsforeningen skal generelt advare mod en udvikling, hvor de sikrede institutioner mister deres præg af at være et tilbud til den unge, og i stedet gøres til små og dårligt indrettede ungdomsfængsler.

.....

Landsforeningens Meddelelse 33/2001

Vold - Betinget straf - Konfliktråd

Straffelovens § 56 og § 244

T på 23 år havde nikket K en skalle, hvorved hun fik slået flere tænder ud. Betinget straf bl.a. under henvisning til ønsket om at deltage i konfliktråd.

Retten i Roskilde S 1-383/00, 20/3 2000

T på 23 år var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 244 ved nytårmorgen kl. 2 at have nikket K en skalle, hvorved hun fik slået flere tænder ud.

T erkendte det faktiske, men påstod sig straffri i medfør af straffelovens § 13, stk. 2. K og 3 andre vidner afgav forklaring, der alene er gengivet i retsbogen.

Retten fandt T skyldig. Han var ikke straffri efter § 13. Retten fortsatte:

"Henset til tiltaltes gode personlige forhold, hans unge alder og hans holdning til sagen og ønske om at deltage i Konfliktrådet har retten fundet, at sagen kan afgøres med en betinget dom uden straffastsættelse."

Betingelserne omfattede en prøvetid på 1 år.

- oo0oo -

Forsvareren tilføjer, at Konfliktrådet blev gennemført med positivt resultat.

Det fremgik bl.a. af den medsendte retsbog, at T forklarede, at en kammerat var blevet hevet af en knallert. T ville hjælpe ham og blev væltet om og sparket af andre. Han kom op at stå, og K skældte ham ud og slog ham i ansigtet. Han blev sur og sagde, at det var pjat, og nikkede hende en skalle. Han var da ikke klar over, at det var en pige. T var interesseret i at møde i Konfliktråd.

K, der var under 18 år, forklarede bl.a., at hendes ven havde været nede at ligge under slagsmålet mellem to grupper unge. Hun var henne og diskutere med en, og de stod og småskubbede til hinanden. Hun slog ikke, og hun havde ikke ramt ham. Foreholdt en politirapport med hendes forklaring fastholdt hun, at hun ikke havde slået ud efter den unge mand for at ramme ham.

Et af de øvrige vidner havde set skallen. Alle tre vidner forklarede om sammenstød mellem to grupper. Ingen havde set, hvad der mellem T og K gik forud for skallen.

Grov vold - Strafnedsættelse

Straffelovens § 84, § 85 og § 246

K havde i forbindelse med et skænderi, hvor hun uventet og uden grund var smidt ud af et værested, og hvor hun blev slået, trukket en lille kniv og ramt M, der døde som følge af knivstikkene. Dømt efter § 246. Landsretten forhøjede byrettens straf på 1 år til 2 år (fællesstraf), men citerede § 84 og § 85.

V.L. 2. afd. a.s. S-0071-00, 18/5 2000

K på 27 år var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 246, jfr. § 245, stk. 1, 1. og 2. pkt., ved i maj 1999 på et stiområde med en lommekniv med klingelængde på 5,5 cm at have tilføjet M i alt 9 stik- og snitlæsioner i hovedet, panden, venstre arm samt på brystkassen, hvoraf én stiklæsion på højre side af brystkassen med en 4 cm lang stikkanal og overskæring af en arterie, hvorved M afgik ved døden på grund af forblødning.

Anklagemyndigheden nedlagde påstand om ubetinget fællesstraf på fængsel i 4 år.

K erkendte stort set de i anklageskriftet faktiske omstændigheder, bortset fra at en læsion i panden ikke hidrørte fra kniven, men fra en af hendes kraftige fingerringe.

Forsvareren nedlagde påstand principalt om frifindelse, § 13, stk. 1 eller 2, og bestred forsæt til overtrædelse af § 245. Subsidiært blev påstået strafbortfald efter § 248 og/eller § 84, stk. 1, nr. 1 og nr. 4, jfr. stk. 2 og § 85, 1. og 2. pkt.

Mere subsidiært, at straffen ansås udstået med varetægtsfængslingen på 6 måneder.

K var ikke tidligere straffet for vold, men flere gange for berigelseskriminalitet og lov om euf. stoffer, senest med en dom i 1998, 3 måneder betinget af samfundstjeneste i 80 timer, hvoraf var afviklet 13 timer. Forholdet var begået i prøvetiden.

14 vidner afgav forklaring, herunder en vicesstatsobducent og en embedslæge. Der var fremlagt en obduktionserklæring, der beskrev det dødelige stik, der havde ført til en forblødning med knapt 1½ l blod i lungehulen. Kniven havde antagelig været ført med nogen, men ikke nødvendigvis stor kraft. Døden var indtrådt efter nogen tid. Af-døde havde formentlig været kraftig alkoholpåvirket og medicinpåvirket evt. med forgiftningssymptomer, der kunne give ophidselse og uro.

K var et par timer efter episoden blevet undersøgt af embedslæge, herunder havde hun oplyst, at hun var blevet presset op mod et skab og havde fået et slag i maven. "På direkte stillet spørgsmål anfører hun også, at der skulle være foretaget halsgreb på hende, ..."

K forklarede under sagen, at hun ikke havde nogen erindring om det i embedslægeerklæringen omtalte halsgreb, og ingen vidner havde forklaret herom.

Derimod blev det lagt til grund, at der de følgende dage udviklede sig en række blå mærker på K, heraf et ved det ene bryst og i øvrigt på begge arme. K havde ikke været påvirket af alkohol, men tog metadon. Hun var normalt begavet, ikke sindssyg, men det hed i den retspsykiatriske erklæring:

"K har fra den tidlige teenagealder været præget af personlighedsforstyrrelse med dyssoziale træk i form af impulsivitet og holdningsløshed. På baggrund af den svære personlighedsforstyrrelse og langvarigt, svært blandingsmisbrug findes hun omfattet af den personkreds, der beskrives i straffelovens § 69, stk. 1. Såfremt hun findes skyldig, kan der ikke, jfr. samme lovs § 68, andet .. peges på nogen særforanstaltning som mere formålstjenlig end straf."

Retten bemærkede bl.a., at K havde haft et stort blandet misbrug fra den tidlige teenagealder. Hun havde fra marts 1999 været i metadon behandling og havde fra 1. maj 1999 fået lov til at flytte ind hos afdøde på kammeratlig basis. Hun havde fået tilladelse til den 24. maj at få samvær på bopælen med sin søn, der ellers var anbragt i familiepleje.

En række vidner forklarede, at afdøde, der til daglig var venlig og omgængelig, uventet og uden anledning kunne gå helt amok - ikke mindst over for kvinder - når han blev fuld. Han var normalt på antabus, men havde natten før episoden været til strip-tease-show og havde drukket en del.

Den følgende dag udviklede kaffedrikning med K og nogle bekendte sig til skænderi, hvorunder afdøde havde forlangt, at K straks skulle forlade huset, af årsager, der bl.a. havde med nattens striptease-show og TV-udsendelse at gøre.

Selv om K forlod huset, fulgte afdøde efter og slog og hev i hendes tøj. K havde taget lommekniven frem for at værge for sig. Hun havde vist den til afdøde, der imidlertid blot smilede og slog igen.

Vidner (der ikke havde set kniven) forklarede, at afdøde var helt blåviolet i hovedet af arrigskab.

Hverken tiltalte eller vidner havde opfattet, at afdøde blev alvorligt såret. Han gik tilbage til sit hus, låste sig inde, klædte sig af. Ringede efter ca. 12 min. efter episoden til alarmcentralen, og politiet skaffede sig adgang efter yderligere 11 min.

Retten afviste § 13, stk. 1 og 2 og § 84, stk. 1, nr. 1. Forholdet var heller ikke omfattet af straffelovens § 248 om slagsmål. Derimod var det omfattet af § 84, stk. 1, nr. 4.

K blev fundet skyldig i anklageskriftet, dog at én snitlæsion gik fra som værende læsion af K's ring.

Ved straffastsættelsen lagde retten vægt på:

"at tiltalte uventet og uden reel grund blev smidt ud fra det værested, hun havde fået og tillige aftalt at overtage kort efter, og hvor hun den følgende dag skulle have samkvem med sin søn, der var anbragt i familiepleje,

at tiltalte forsøgte at undgå en tilspidsning af situationen ved at gå ovenpå til sit værelse, men at afdøde fulgte efter hende og begyndte at slå hende,

at tiltalte overværede, at afdødes mangeårige ven forsøgte at få afdøde til at falde til ro, men blev slået om med et kraftigt knytnæveslag,

at tiltalte efterkom afdødes krav om at forlade huset, selv om hun alene fik lejlighed til at få sin jakke og håndtaske med sig, men at afdøde, der var stærkt ophidset, udenfor huset fortsatte med at skælde ud og slå hende, og at dette fortsatte, mens tiltalte langsomt trak sig/blev trængt ca. 30 meter bort fra døren, mens hun flere gange opfordrede afdøde til at holde op,

at tiltalte inden stikkene viste afdøde kniven med henblik på at få ham til at holde op,

at det drejede sig om en lille kniv med et knivsblad på 5,5 cm, og

at det dødelige sår ikke blev tildelt med nogen større kraft, idet stikkanalen var på ca. 4 cm.

Sagens omstændigheder findes på flere punkter at adskille sig markant fra de i domsoversigterne trykte afgørelser om overtrædelse af straffelovens § 245, jfr. § 246. Retten har dog bemærket sig den af Østre Landsret den 26. januar 1993 afsagte dom, der af rigsadvokaten er refereret i Fuldmægtigen 5/1993 som sag nr. 443, og den af sam-

me ret den 29. juni 1994 afsagte dom, der er refereret i "Kriminelle sager 1993 - 1995" side 239 for oven.

Straffen fastsættes i medfør af straffelovens § 245, jfr. § 246, jfr. § 84, stk. 1 nr. 4 og § 67, stk. 1, jfr. § 61, stk. 2 til fængsel i 1 år.

Straffen er en fællesstraf, der omfatter den betingede dom af 22. december 1998."

Anklagemyndigheden ankede til skærkelse. K påstod principalt frifindelse efter § 13, stk. 1 eller stk. 2 og bestred forsæt til § 245, jfr. § 246. Subsidiært strafbortfald/formildelse efter § 84 og § 85. Mere subsidiært, at den forskyldte straf var anset for understået med varetægtsfængslingen.

I landsretten forklarede K bl.a., at afdøde havde taget halsgreb på hende allerede oppe på værelset. Det var imidlertid først, da hun kom ud af huset, at hun blev bange for, at han ville hente flækøksen. Hun ville blot væk, men det var ikke muligt at slippe væk fra afdøde.

Efter løsladelsen i byretten havde hun været indlagt flere gange på sygehus. Hun var nu forlovet, boede i læjlighed og havde samvær med sønnen 4 timer hver uge. Hun fik fortsat metadon.

K's bekendt forklarede bl.a., at han selv var blevet slået af afdøde og havde set K og afdøde i håndgemæng.

Flere andre vidner bekræftede, at afdøde havde været aggressiv og havde slået på K uden for huset.

Landsretten udtalte:

"Efter oplysningerne om den måde, hvorpå tiltalte har anvendt kniven mod M's legeme sammenholdt med skaderne på afdøde findes det bevist, at tiltalte har haft forsæt til at udøve et legemsangreb mod afdøde, der er omfattet af straffelovens § 245, stk. 1. Det lægges endvidere til grund, at M afgik ved døden som følge af et af tiltaltes knivstik, og det tiltrædes derfor, at forholdet er omfattet af straffelovens § 246.

Efter de afgivne vidneforklaringer og sagens øvrige oplysninger lægges det til grund, at M uretmæssigt har angrebet tiltalte i forbindelse med skænderiet og håndgemæng. Angrebet har imidlertid ikke efter det foreliggende været af en sådan karakter, at det har været nødvendigt for tiltalte at anvende en kniv for at modstå eller afværge

angrebet. Det tiltrædes derfor, at betingelserne for at anse tiltaltes handling for omfattet af straffelovens § 13, stk. 1, ikke er opfyldt.

Det tiltrædes endvidere, at forholdet ikke kan anses for omfattet af straffelovens § 13, stk. 2.

Det tiltrædes, at forholdet er anset for omfattet af straffelovens § 84, stk. 1, nr. 4, men ikke af § 84, stk. 1, nr. 1. Landsretten finder tillige, at forholdet er omfattet af straffelovens § 85.

Der findes ikke grundlag for at lade straffen bortfalde.

Det tiltrædes, at straffen er fastsat som en fællesstraf med hensyn til den betingede dom af 22. december 1998.

Efter karakteren og følgen af den begåede vold findes fællesstraffen at burde forhøjes til fængsel i 2 år.

Med disse ændringer stadfæster landsretten dommen."

Landsforeningens Meddelelse 35/2001

Vold - Betinget dom med tillægsbøde

Straffelovens § 56, § 58 og § 244

T på 49 år idømt betinget hæfte i 20 dage og tillægsbøde på 2.000 kr. for vold. Der var forholdsvis ringe skade og en historie om en ordveksling forud. T havde gode personlige forhold.

Ø.L. 22. afd. a.s. S-0109-00, 20/6 2000

T på 49 år var tiltalt efter straffelovens § 244 for på gaden at have slået A i ansigtet og på brystet med knyttet hånd.

T, der var ustraffet, kunne alene erkende at have givet A to lussinger.

Byretten bemærkede:

"Retten lægger forurettedes forklaring om, at tiltalte har slået ham to gange, en gang i brystet og en gang i ansigtet, til grund. Retten finder det ikke bevist, at slagene er gi-

vet med knytnæve, men finder det bevist, at slaget i ansigtet har medført en hudafskrabning omkring næsen, samt hudafskrabning i tindingen.

Tiltalte har herved overtrådt straffelovens § 244.

Uanset hvad indholdet af den forudgående ordveksling mellem forurettede og tiltalte har været, finder retten under hensyn til, at forholdet er begået i hvert fald 1 uge efter ordvekslingen, ikke grundlag for at anvende § 84.

Under hensyn til den forholdsvise ringe skade, volden har medført, finder retten, at straffen må fastsættes til hæfte i 20 dage.

Den nedlagte erstatningspåstand findes ikke tilstrækkeligt dokumenteret og er derfor af retsformanden i medfør af retsplejelovens § 992 henvist til eventuelt civilt søgsmål."

T ankede til frifindelse for så vidt angik slag i brystet, idet han fortsat alene kunne erkende at have givet to lussinger. Subsidiært påstod han formildelse. Anklagemyndigheden havde endeligt påstået stadfæstelse. Der var indhentet en personundersøgelse.

T forklarede om den episode, der havde fundet sted en uge i forvejen, at han ikke havde hørt, hvad forurettede havde råbt efter ham. En kvinde, der havde overværet episoden, fortalte dagen efter tiltalte, at forurettede havde råbt, at tiltalte skulle hjem, hvor han kom fra.

A forklarede derimod, at han ugen forud var blevet slået af T og truet. Han fandt ikke anledning til at politianmelde denne episode.

Vidnet K forklarede, at hun kendte T og A som beboere i rækkehuskvarteret. Ved den pågældende lejlighed stod hun og talte med T og A, da sidstnævnte efter en samtale med T efterfølgende råbte til T, at han skulle overholde reglerne i Danmark og ellers skrubbe hjem, hvor han kom fra.

Landsretten udtalte:

"Også efter bevisførelsen for landsretten findes tiltalte af de i dommen anførte grunde skyldig som fastslået i byretten.

Straffen findes passende udmålt.

Under hensyn til karakteren af den udøvede vold, den herved pådragne forholdsvis ringe skade, og til de foreliggende oplysninger om baggrunden for og hændelsesforløbet af voldsepisoden, sammenholdt med oplysningerne om tiltaltes gode personlige forhold, finder landsretten det undtagelsesvist forsvarligt at gøre straffen betinget på det nedenfor angivne vilkår.

I medfør af straffelovens § 58, stk. 2, idømmes tiltalte en tillægsbøde på 2.000 kr., subsidiært hæfte i 6 dage.

Med denne ændring stadfæster landsretten dommen."

- oo0oo -

Betingelserne omfattede en prøvetid på 2 år.

Landsforeningens Meddelelse 36/2001

Samfundstjeneste - Vold mod politiet – Epilepsi – Spørgsmål om anvendelse af § 245 ved spark i ansigtet.

Straffelovens § 62, § 119 og § 245

T på 45 år tiltalt for vold mod politiet ved i forbindelse med en anholdelse at have sparket med sikkerhedssko mod en betjent og taget halsgreb på en anden. Sparket ikke henført under § 245.

Samfundstjeneste i 80 timer, idet det ikke kunne udelukkes, at T's handlemåde havde forbindelse med T's sygdom (epilepsi).

Københavns Byrets 17. afd. 10077/2000, 11/8 2000

T på 45 år var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, til dels jfr. § 245, stk. 1, ved på et værtshus med et halsgreb at have væltet politibetjent A omkuld på gulvet, hvorefter han med stålbeslåede sikkerhedssko sparkede politibetjent B, der kom A til undsætning, i ansigtet, ligesom han adskillige gange slog og sparkede ud efter politibetjentene.

T nægtede sig skyldig. Han var ustraffet og egnet til samfundstjeneste.

Byrettens bemærkninger:

"Efter de afgivne vidneforklaringer lægges det til grund, at tiltalte har taget et halsgreb på politibetjent A efter, at denne var væltet omkuld. Det findes således ikke bevist, at tiltalte væltede forurettede med et halsgreb. Det lægges videre til grund, at tiltalte har sparket forurettede, B, som anført i anklageskriftet. Det findes ikke bevist, at tiltalte ud over at modsætte sig anholdelse har udøvet vold efter straffelovens § 119, stk. 1, ved adskillige slag og spark efter betjentene.

På baggrund af de afgivne vidneforklaringer findes det udøvede spark ikke at have haft en sådan karakter, at forholdet kan henføres under straffelovens § 245. Herefter, og da der i øvrigt ikke foreligger grunde til at henføre forholdet under denne bestemmelse, frifindes tiltalte for overtrædelse af straffelovens § 245.

Tiltalte straffes derfor for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1.

Retten finder, at det ikke vil være tilstrækkeligt at idømme tiltalte en betinget dom med vilkår efter straffelovens § 57, stk. 1. Da tiltalte skønnes egnet til at udføre samfundstjeneste, idømmes han en betinget dom med vilkår herom.

Retten lægger herved vægt på tiltaltes alder og gode personlige forhold, herunder at han ikke tidligere er straffet, samt forklaringen fra vidnet A om tiltaltes tilstand i gerningsøjeblikket, hvilken tilstand ikke kan udelukkes at have forbindelse med tiltaltes sygdom.

Straffen fastsættes til fængsel i 40 dage. Fuldbyrnelsen udsættes i medfør af straffelovens § 62 og § 63, jf. § 56, stk. 2, som nedenfor bestemt."

- oo0oo -

Vilkårene var samfundstjeneste i 80 timer inden for en længstetid på 1 år.

Der var oplysninger i sagen om, at T blev behandlet for epilepsi, men ikke lægelige oplysninger om, at T's handlemåde måtte være udslag af et epilepsianfald.

Politibetjent A forklarede imidlertid, at T havde været upåvirket af, at han 20 gange var blevet slået med politistav i forsøget på at passificere ham.

Landsforeningens Meddelelse 37/2001

Samfundstjeneste - Vold

Straffelovens § 62 og § 244

18-årig T med dissens idømt samfundstjeneste for gadevold, hvor overfaldne bl.a. brækkede næsen.

V.L. 2. afd. a.s. S-1074-00, 7/9 2000

T på 18 år var tiltalt for vold efter straffelovens § 244 ved om natten på gaden at have tildelt A flere knytnæveslag og/eller knæspark i ansigtet, hvorved A bl.a. brækkede næsen.

T, der var ustraffet, nægtede sig skyldig. A og tre andre vidner afgav forklaring, der kun er gengivet i retsbogen.

Byretten lagde til grund, at T havde haft et skænderi uden for McDonald med en person, som han også tidligere på aftenen havde yppet kniv med, og at denne episode førte til, at T i kvarteret begik vold mod den pågældende, hvilket blev opdaget af A, der gik imellem og skilte dem ad.

T udtalte: "Nu har du overtaget hans skæbne", hvorefter T greb fat i A og tildelte ham flere knæspark i ansigtet med skade til følge. Straffen blev fastsat under hensyn til T's unge alder til hæfte i 30 dage.

To voterende fandt ikke anledning til at gøre straffen betinget.

En voterende ville henset til alder, og at han ikke var tidligere straffet, gøre T's straf betinget.

T ankede til formildelse, navnlig således, at straffen blev gjort betinget, eventuelt med vilkår om samfundstjeneste. Anklagemyndigheden påstod stadfæstelse. Der var indhentet en personundersøgelse. T gik på produktionsskole.

Landsretten udtalte:

"Der findes ikke grundlag for at nedsætte straffen.

4 voterende udtaler herefter:

Tiltalte har på en gade tildelt forurettede flere knæspark i ansigtet. Forurettede var fuldstændig sagesløs, idet han alene blev udsat for vold, fordi han skilte tiltalte og en anden person ad. Udgangspunktet er derfor, at straffen skal være ubetinget.

Under hensyn til tiltaltes alder, til at han er ustraffet, og til oplysningerne om hans personlige forhold finder vi det dog undtagelsesvis forsvarligt at gøre straffen betinget med vilkår om samfundstjeneste som nedenfor bestemt, idet bemærkes, at længstetiden og prøvetiden efter en samlet vurdering, herunder udtalelsen fra Kriminalforsorgen, er fastsat til 1 år.

2 voterende udtaler:

Efter voldens karakter og omstændighederne ved volden finder vi ikke grundlag for at gøre straffen betinget med vilkår om samfundstjeneste.

Der afsiges dom efter stemmeflertallet."

- 00000 -

Resultatet blev 40 timers samfundstjeneste inden for en længstetid på 1 år.

Landsforeningens Meddelelse 38/2001

Vold - Knivstik - Betinget straf - Glimt fra det retsliv, der aldrig kommer i Ugeskriftet

Straffelovens § 56 og § 245

K dømt for at have stukket A med en filetkniv. A havde imidlertid opført sig groft truende. Betinget fængsel i 30 dage.

Retten i Helsingør SS 25400/00, 11/9 2000

M på 35 og K på 22 år var tiltalt, M i forhold 1 for overtrædelse af straffelovens § 244, ved på gaden at have slået A ca. 10 gange med en ca. 1 m lang gren.

K i forhold 2 for overtrædelse af straffelovens § 245, stk. 1, ved under samme episode at have stukket A en gang med en filetkniv.

K i forhold 3 for overtrædelse af våbenloven ved at have båret filetkniven, der havde en klinge over 12 cm.

Begge nægtede sig skyldige. A og et yderligere vidne afgav forklaring, der kun er gengivet i retsbogen. Begge tiltalte var ustraffede.

Retten bemærkede:

"Ad forhold 1:

Politiattesten angiver skader, der muligvis kan stamme fra slag med en rafte, men de konstaterede skader og ømhed kan ikke med sikkerhed fastslås at stamme fra slag med en rafte. Forurettede har ikke afgivet nogen klar forklaring, om rifterne stammer fra kradsning eller slag med raften. Efter en vurdering af de afgivne forklarings troværdighed finder retten det herefter betænkeligt at fastslå med den fornødne sikkerhed, at tiltalte er skyldig. Tiltalte frifindes derfor.

Ad forhold 2:

Efter tiltalte 2's forklaring må retten lægge til grund, at tiltalte 2 stak ud efter forurettede for at få ham til at holde sig væk, og at hun herefter mærkede modstand, som om hun havde ramt ham. Ifølge politiattesten er der på forurettede fundet et sår, ca. 0,8 cm x 2 mm.

Retten finder det bevist, at tiltalte har stukket forurettede med kniven.

Retten finder, at tiltalte har haft forsæt til vold, da hun måtte vide, at forurettede herved kunne blive stukket.

Ad forhold 3:

Efter tiltaltes erkendelse, der er godtgjort, findes tiltalte skyldig.

Vedrørende strafudmålingen bemærkes, at vold med kniv som altovervejende hovedregel bør medføre ubetinget frihedsstraf.

Retten finder det godtgjort, at forurettede før episoden har opført sig groft truende overfor tiltalte, at forurettede skubbede til tiltalte 2, før hun stak ud efter ham, og at forurettede har fortsat truslerne under og efter episoden.

Retten finder på den baggrund, at straffen vedrørende forhold 2 og 3 bør fastsættes til 30 dages betinget fængsel.

Straffen fastsættes efter straffelovens § 245 og våbenlovens § 10, stk. 3, og stk. 4, jf. § 4, stk. 1, og stk. 3, nr. 1.

Efter retsformandens bestemmelse tages påstanden vedrørende tort ikke til følge, således at eventuelt yderligere krav udskydes til civilt søgsmål."

- oo0oo -

Forsvareren tilføjer bl.a.:

"Set fra forsvarers side blev sagen ikke dårligere af, at forurettede var en yderst irriterende og samtidig hidsig type, der et par gange fik anklageren til at sige: "du har da vist en meget kort lunte", og hvor jeg efter at have stillet et par uddybende spørgsmål, der delvist punkterede hans forklaring, fik at vide, at jeg ikke var særlig klog og ikke skulle sidde der og spille smart.

Da jeg efter domsafsigelsen stod ude i advokatværelset med klienterne, og det gik op for den kvindelige part, at hun ikke skulle i fængsel, for hun spontant om halsen på mig og gav mig et knus, så jeg var lige ved at både få overbalance og tabe vejret.

Det er dejligt med tilfredse klienter."

Landsforeningens Meddelelse 39/2001

Samfundstjeneste - Vold

Straffelovens § 62 og § 245

T på 27 år idømt samfundstjeneste for slag med ølflaske på cafe.

Københavns Byrets 38. afd. 20738/00, 19/9 2000

T på 27 år var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 245, stk. 1, ved om aftenen på en cafe at have slået M med en tom ølflaske, hvorved M påførtes en flænge i hovedet.

T nægtede sig skyldig. Han var ustraffet. Forurettede og et vidne afgav forklaring. T var egnet til samfundstjeneste.

Rettens bemærkninger:

"Efter vidnet V's forklaring finder retten ikke at kunne afvise tiltaltes forklaring om, at forurettede først havde fat i tiltalte.

Retten finder ikke i øvrigt efter bevisførelsen at kunne fastlægge det forudgående forløb nærmere.

Efter forurettedes og vidnet Vs forklaring samt skadestueattesten finder retten det bevist, at tiltalte har tildelt forurettede et slag med en ølflaske i hovedet.

Retten finder endvidere, at der ikke foreligger sådanne særlige omstændigheder, at straffen kan bortfalde efter straffelovens § 248.

Tiltalte findes herefter skyldig i den rejste tiltale.

Retten finder, at det ikke vil være tilstrækkeligt at idømme tiltalte en betinget dom med vilkår efter straffelovens § 57, stk. 1. Da tiltalte skønnes egnet til at udføre samfundstjeneste, idømmes han en betinget dom med vilkår herom.

Straffen fastsættes efter straffelovens § 245, stk. 1, til fængsel i 40 dage. Fuldbyrdelser udsættes i medfør af straffelovens § 62 og § 63, jf. § 56, stk. 2, som nedenfor bestemt."

Vilkårene omfattede en prøvetid på 1 år og afvikling af 50 timers samfundstjeneste inden for 6 måneder.

- oo0oo -

Det fremgår af Kriminalforsorgens oversigt over samfundstjenestedomme 1999 (bind 3), at der i det pågældende år blev afsagt 188 samfundstjenestedomme i voldssager, heraf 20 landsretsafgørelser. En stigning i forhold til 1998. Oversigten for 2000 foreligger endnu ikke.

Landsforeningens Meddelelse 40/2001

Vold, bl.a. mod offentligt ansatte - Kombinationsdom - Ung alder

Straffelovens § 56, § 91, § 119 og § 244

T på 17 år blev for 3 voldsforhold, herunder mod en buschauffør, idømt en kombinationsdom på hæfte i 3 måneder, hvoraf 70 dage blev gjort betinget, og resten ansås som udstået med varetægtsfængslingen. (Dissens)

Københavns byrets 5. afd. 19742/00 og 23609/00, 20/9 2000

T på 17 år var tiltalt efter § 244 i forhold 1 for i juli 2000 om natten på gaden at have slået A og B adskillige gange i ansigtet med knyttet hånd, hvorved A bl.a. fik slået en flis af en fortand samt at have sparket K på kroppen.

I forhold 2 § 244 ved i marts 2000 på gaden om dagen at have nikket D en skalle, hvorved en flænge over øjet måtte sys.

Forhold 3 § 119 ved i september 2000 i en bus at have tildelt buschauffør et knytnæveslag i ansigtet.

Forhold 4 drejede sig om at køre uden sikkerhedssele.

Der var påstand om ubetinget fængselsstraf. T nægtede sig skyldig i forhold 1, erkendte sig skyldig i forhold 2 og 4, og delvis skyldig i forhold 3.

De forurettede A, B, K og et vidne afgav forklaring. T var ustraffet. Han havde været frihedsberøvet i 16 dage.

Retten lagde i det store og hele anklageskriftet i forhold 1 til grund, bortset fra, at B kun var blevet slået en gang i ansigtet med knytnæve. Han blev dømt i de øvrige forhold.

Retten bemærkede:

"Straffen fastsættes efter straffelovens § 244, § 119, stk. 1, og færdselslovens § 118, jf. § 80, til hæfte i 3 måneder.

En dommer stemmer for at straffen idømmes ubetinget.

To dommere finder det imidlertid upåkrævet, at hele den idømte straf fuldbyrdes og stemmer derfor for, at straffuldbyrdelsen af 70 dages hæfte udsættes i medfør af straffelovens § 56, stk. 2, som nedenfor bestemt. Disse dommere stemmer endvidere for, at den ubetingede del af straffen anses for udstået med den skete varetægtsfængsling, jf. straffelovens § 86."

Vilkårene omfattede en prøvetid på 2 år, og at T i 6 måneder efter kommunens nærmere afgørelse undergav sig foranstaltninger efter § 40 i lov om social service og efterkom de forskrifter, kommunen meddelte tiltalte.

T skulle betale erstatning til A og B.

Landsforeningens Meddelelse 41/2001

Grov vold - Nødværge - Exces - Beviser

Straffelovens § 13 og § 245

To sager, hvor der oprindeligt var sigtet for drabsforsøg, subsidiært § 245, siden rejst tiltale efter § 245, men som endte med frifindelse efter § 13, stk. 2, bl.a. fordi det med ret omfattende blodtypebestemmelser på gerningsstedet blev underbygget, at begge de tiltalte i de to uafhængige sager var de, der havde blødt mest som følge af de angreb, de var blevet udsat for af de påståede forurettede.

1) Københavns Byrets 29. afd. nr. 22720/00, 4/10 2000

K på 31 år var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 245, stk. 1, ved den 16/7 2000 om natten i en lejlighed at have udøvet vold af særlig rå, brutal eller farlig karakter, idet hun tildelte M to knivstik i ryggen, henholdsvis ud for midten af højre lunge samt længere mod rygsøjlen, alt med hul på mellemgulv og leveren til følge samt operation og hospitalsindlæggelse fra 16. - 24. juli og 3. - 8. august 2000.

Der var påstand om fængselsstraf. K erkendte overtrædelse af § 245, men påstod frifindelse under henvisning til straffelovens § 13.

Forklaringerne fra K og to vidner (ikke M) er alene gengivet i retsbogen. K var ikke tidligere straffet af betydning for sagen. Hun havde siddet varetægtsfængslet lidt over en måned.

Retten bemærkede:

"Uden forklaring fra forurettede M, jf. retsplejelovens § 171, stk. 1, kan sagen alene afgøres på baggrund af tiltaltes forklaring og de tekniske og lægelige beviser. Det må herefter bl.a. lægges til grund, at M inden tiltalte tildelte ham de to knivstik i ryggen i forbindelse med parternes skænderi og slagsmål havde tildelt tiltalte adskillige knytnæveslag og slag med en cykelkædelås af jern omviklet med plastik i hovedet og på kroppen. Det lægges videre til grund, at M to gange anbragte eller forsøgte at anbringe cykelkædelåsen rundt om halsen på tiltalte og udtalte, at nu skulle tiltalte dø. Under disse omstændigheder finder retten at kunne lægge til grund, at tiltalte opfattede det således, at hun benyttede kniven i nødværge.

Retten finder imidlertid, at tiltalte, ved under de nævnte omstændigheder at tildele M to dybe knivstik i ryggen med de i anklageskriftet nævnte følger, overskred grænsen for lovligt nødværge, jf. straffelovens § 13, stk. 1. Det lægges imidlertid til grund, at tiltaltes overskridelse af grænsen for lovligt nødværge var begrundet i den ophidselse og skræk, som M havde fremkaldt hos tiltalte ved foruden slag to gange at anbringe cykelkædelåsen om forurettedes hals og udtale at tiltalte skulle dø. Herefter frifindes tiltalte for straf under henvisning til straffelovens § 13, stk. 2."

2) Københavns Byrets 35. afd. nr. 29510/00, 14/12 2000

T på 36 år var tiltalt for legemsangreb af særlig farlig karakter efter straffelovens § 245, stk. 1, ved den 16/7 2000 om aftenen i en lejlighed at have stukket A i maven med en kniv.

Anklagemyndigheden nedlagde påstand om dom til psykiatrisk behandling m.v.

T erkendte overtrædelse af straffelovens § 245, stk. 1, men påstod frifindelse under henvisning til straffelovens § 13, stk. 1 eller stk. 2.

T var ikke tidligere straffet. Han og A afgav forklaring, der alene er gengivet i retsbogen. Der var dels politiattest på A, dels erklæringer fra Retsmedicinsk Institut og kopi af journalark fra Vestre Fængsels Hospital vedr. T. Det fremgik heraf, at T pådrog sig en overfladisk rift midt i venstre øjenbryn og brud på venstre kindben.

T havde siddet varetægtsfængslet en måned.

Retten bemærkede:

"Efter tiltaltes forklaring sammenholdt med oplysningerne om de skader, som tiltalte pådrog sig, lægger retten til grund, at A tildelte tiltalte et slag over øjet med et glas, der knustes, og et knytnæveslag i ansigtet med knoglebrud til følge. Det lægges videre til grund, at tiltalte forsøgte at flygte fra A, der fulgte efter tiltalte rundt i lejligheden. Herunder tog tiltalte en kniv i køkkenet. Tiltalte sagde til A, at han skulle holde sig væk, idet tiltalte ellers ville såre ham. A løb hen mod tiltalte med den knyttede næve hævet. Som følge heraf stak tiltalte A med kniven i siden.

Under disse omstændigheder lægger retten til grund, at tiltalte opfattede det sådan, at han anvendte kniven i nødværge.

Retten finder imidlertid, at tiltalte ved anvendelse af kniven overskred grænserne for lovligt nødværge, jf. straffelovens § 13, stk. 1.

Overskridelsen af grænserne for lovligt nødværge findes at have været rimeligt begrundet i den tilstand af skræk, som tiltalte befandt sig i efter A's angreb på ham, således som beskrevet ovenfor. Som følge heraf frifindes tiltalte under henvisning til straffelovens § 13, stk. 2."

Forsvareren, der var den samme i de to sager, tilføjer bl.a.:

"Som det fremgår endte sagerne med, at begge blev frifundet jf. § 13, stk. 2, og netop de omtvistede blodundersøgelser var efter min opfattelse det som mest afgørende talte for, at nødværge kunne komme på tale, uagtet at denne nødværge var foregået ved hjælp af knive.

Når jeg sender dig dommene, er det ikke fordi, jeg tror, at de er udtryk for nogen speciel genial forsvarermæssig indsats, men mere fordi, så vidt jeg kan se, at § 13-domme er ret sjældne - i hvert fald når den tiltalte har benyttet sig af våben."

Landsforeningens Meddelelse 42/2000

Betinget straf - Vold

Straffelovens § 56, § 58 og § 244

T på 30 år idømt betinget straf og bøde 2.000 kr. for at have kastet noget i hovedet på A oppe fra en altan i 2. sals højde.

Københavns byrets 14. afd. 20447/2000, 26/9 2000

T var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 244 ved om aftenen fra sin lejlighed på 2. sal at have kastet sten eller stykker af pudsvæg eller lignende på A, der befandt sig i gården til ejendommen, og som bl.a. blev ramt i hovedet og kortvarigt mistede bevidstheden og faldt omkuld, alt hvorved han pådrog sig buler i hovedet.

T nægtede sig skyldig, men blev dømt på vidners forklaring sammenholdt med politiattesten. T var ustraffet.

Retten lagde til grund, at T havde kastet nogle ikke nærmere identificerede genstande med hård overflade efter A og havde ramt ham én gang i hovedet, så der opstod en bule. I det omfang blev T fundet skyldig i overtrædelse af § 244.

Retten fortsatte:

"Retten finder det imidlertid efter omstændighederne, herunder oplysningerne om tiltaltes gode personlige forhold og at episoden må antages at udspringe af uoverensstemmelser i den pågældende ejerforening, upåkrævet, at frihedsstraf fuldbyrdes. Straffastsættelsen udsættes derfor i medfør af straffelovens § 56, stk. 1, som nedenfor bestemt.

I medfør af straffelovens § 58, stk. 2, idømmes tiltalte en tillægsgbøde på 2.000 kr., subsidiært hæfte i 6 dage."

- oo0oo -

Prøvetiden blev fastsat til 1 år.

Landsforeningens Meddelelse 43/2001

Grov vold i retten - Betinget straf - Ung alder - Strafnedsættelse

Straffelovens § 56, § 85 og § 245

17-årige T forsøgte med en 2 kg del af et gelænder at slå den person, der var tiltalt og blev dømt for at slå T's far ihjel. 3 måneders betinget fængsel.

Københavns Byrets 10. afd. nr. 27293/00, 31/10 2000

T på 17 år var under en tilståelsessag tiltalt for hærværk ved i Østre Landsret at have ødelagt et trappegelænder.

I forhold 2 forsøg på legemsangreb efter § 245, stk. 1, jfr. § 21, samt trusler efter straffelovens § 266, ved i oktober 2000 i Østre Landsret at have forsøgt at tildele A slag med et 2 kg tungt trappegelænder påmonteret en murkrog, idet han med hastige skridt gik frem mod A med gelænderet hævet i strakte arme over hovedet, hvilket dog mislykkedes, idet T forinden blev overmandet af en fængselsfunktionær, samt i forbindelse hermed rettet mod A at have udtalt: "Du skal dø", samt "Jeg slår dig ihjel", hvilket var egnet til hos den pågældende at fremkalde alvorlig frygt for eget liv og helbred.

Der var påstand om ubetinget fængselsstraf.

T var ikke tidligere straffet af betydning for denne sag. T havde siddet varetægtsfængslet 21 dage frem til dommen.

Byretten bemærkede vedr. strafudmålingen:

"Retten finder, at tiltalte, jf. tiltaltes egen forklaring og sagens omstændigheder i øvrigt, har befundet sig i en tilstand som omhandlet i straffelovens § 85.

Straffen fastsættes efter straffelovens § 245, stk. 1, jf. § 21, § 266 samt § 291, stk. 1 til fængsel i 3 måneder.

Retten finder det under henvisning til tiltaltes unge alder, og personlige forhold samt sagens omstændigheder upåkrævet, at den idømte straf fuldbyrdes. Straffuldbyrdelsen udsættes derfor i medfør af straffelovens § 56, stk. 2, som nedenfor bestemt."

Vilkårene omfattede en prøvetid på 1 år.

- oo0oo -

Forsvareren bemærkede bl.a.:

"Jeg kan oplyse, at "sagens omstændigheder i øvrigt" består i, at forurettede i nærværende sag har slået domfældtes far ihjel, hvilket han i øvrigt fik 14 års fængsel for i den pågældende sag i Østre Landsret."

Landsforeningens Meddelelse 44/2001

Samfundstjeneste - Vold mod politiet - Konfliktråd

Straffelovens § 62 og § 119

T havde i forbindelse med en anholdelse nikket en politiassistent P en skalle og fremsat trusler. I byretten idømt 30 dages fængsel. Landsretten gjorde straffen betinget af samfundstjeneste i 40 timer under henvisning til stabiliseringen af T's personlige forhold (dissens). T oplyste i landsretten, at han havde været i Konfliktråd med P.

Ø.L. 12. afd. a.s. S-3442-00, 15/1 2001

T på 29 år var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, ved i forbindelse med en anholdelse, hvor han blev belagt med håndjern, at have tildelt politiassistent P en skalle, hvorved P fik en skade ved venstre øje, ligesom T under indtransporten over for P og en anden politiassistent udtalte, at "han ville ordne dem, hvis han mødte dem en dag" eller lignende.

T nægtede sig skyldig. Han huskede intet om episoden. Han var ikke straffet af betydning for sagen.

Byretten bemærkede:

"Ved de vidneforklaringer, der er afgivet af politiassistenterne P og S, finder retten det bevist, at tiltalte har nikket politiassistent P en skalle og har udtalt til politiassistenterne, at han ville "ordne dem", hvis han mødte dem. Tiltalte har derved overtrådt straffelovens §119, stk. 1, som beskrevet i den rejste tiltale.

Straffen fastsættes efter straffelovens § 119, stk. 1 til fængsel i 30 dage."

T ankede med påstand om delvis frifindelse, således at han blev frifundet for de verbale trusler og i øvrigt til formildelse. Anklagemyndigheden påstod skærpeelse.

Bevisførelsen var dels en vedståelse af forklaringerne for byretten, dels supplerende særligt om truslerne.

T havde, efter at have drukket 15-20 øller, drukket 7-8 vodkasjusser efter at have vundet en flaske vodka i en dartturnering. Han havde ingen erindring om at have fået håndjern på eller køre i politibil.

Det var meget usædvanligt for ham at drikke så meget. Han havde efterfølgende været i Konfliktråd og fået en god snak med P, der tog imod hans undskyldning.

Han havde nu fast arbejde som chauffør.

De to vidner forklarede, at truslerne ikke gjorde noget særligt indtryk på dem, idet man som ansat i politiet er vant hertil.

Det fremgik af vidnernes forklaring bl.a., at T var for voldsom og for fuld til at kunne blive på stedet. Han blev anholdt og fik håndjern på. Da han skulle ind i bilen skærmede P med sin hånd T's hoved mod tagrenden på bilen for at undgå, at T skulle slå sig. Så nikkede T en skalle, helt bevidst. Kort efter blev T på ny meget ulykkelig. Under indtransporten var T skiftevis vred og grædende.

T blev fundet skyldig efter anklageskriftet. Landsretten udtalte:

"Straffen på fængsel i 30 dage findes passende.

4 af de voterende har efter hændelsesforløbets samlede karakter og den stabilisering af tiltaltes personlige forhold, der nu er sket, fundet at straffen kan gøres betinget med vilkår om ulønnet samfundstjeneste.

2 af de voterende har under hensyn til lovovertrædelsens karakter stemt for at stadfæste, at straffen er gjort ubetinget."

T skulle inden for en prøvetid på 6 måneder afvikle 40 timers samfundstjeneste.

- oo0oo -

Forsvareren tilføjer bl.a.:

"Det var selvfølgelig væsentligt, at min klient havde fået arbejde og bibeholdt dette i godt 2 måneder. Dette blev betragtet som en "stabilisering af tiltaltes personlige forhold" - lidt har også ret."